

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. OSR-06273/2017-ERU

V Praze dne 7. srpna 2017

Č. j. 06273-3/2017-ERU

P Ř Í K A Z

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, v příkazním řízení podle ust. § 90 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“) a ust. § 150 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) vedeném pod sp. zn. OSR-06273/2017-ERU s obviněným, fyzickou osobou podnikající [REDAKCE] ve věci podezření ze spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 30. června 2017 (dále jen „energetický zákon“), rozhodl

takto:

I. Obviněný, fyzická osoba podnikající [REDAKCE] (dále jen „účastník řízení“), se uznává **vinným ze spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona**, kterého se dopustil tím, že v rozporu s ust. § 68 odst. 3 energetického zákona prováděl dne 16. května 2016 v obci Rudice, u nemovitosti č. p. 62, strojním mechanismem (pásový bagr KOMATSU) zemní práce v souvislosti s realizací stavby „Rudice – obnova vedení NN, Tumperk“ (dále též „stavba“), při kterých došlo k poškození středotlakého ocelového plynovodu Dn 80, čímž porušil zákaz poškození energetických zařízení činností v ochranném pásmu i mimo ně.

II. Podle ust. § 91a odst. 7 energetického zákona, ve spojení s ust. § 35 písm. b), § 46 a § 90 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky se účastníku řízení, fyzické osobě podnikající [REDAKCE], za spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona ukládá **pokuta ve výši 35 000 Kč** (slovy: třicet pět tisíc korun českých), která je splatná do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto příkazu na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 27117.

Odůvodnění

Dne 2. prosince 2016 zahájil Energetický regulační úřad (dále jen „Úřad“) v důsledku zjištění poškození středotlakého ocelového plynovodu Dn 80 (dále též „plynárenské zařízení“) kontrolu ve věci dodržování ust. § 68 odst. 3 energetického zákona účastníkem

řízení. Na základě kontrolního zjištění a získaných podkladů vyhotovil kontrolní orgán dne 6. ledna 2017 protokol o kontrole č. [REDAKCE], č. j. 12576-8/2016-ERU (dále jen „protokol o kontrole“). Vůči kontrolnímu zjištění uvedenému v protokolu o kontrole účastník řízení podal dne 17. ledna 2017 námítky, které byly dne 16. února 2017 jako nedůvodné zamítnuty.

Po prostudování podkladů obsažených v kontrolním spisu sp. zn. 12576/2016-ERU, který byl převzat do správního spisu dne 1. srpna 2017, dospěl správní orgán k závěru, že není pochyb o tom, že se předmětného jednání dopustil účastník řízení a že jsou dostatečně zjištěny všechny okolnosti daného případu se zjištěním stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti ve smyslu ustanovení § 3 správního řádu, a proto přistoupil v souladu s ust. § 90 zákona o odpovědnosti za přestupky a ust. § 150 správního řádu k vydání tohoto příkazu.

V rámci kontroly bylo zjištěno, že práce na stavbě prováděl účastník řízení v souladu s podmínkami územního rozhodnutí Úřadu městyse Jedovnice č. j. [REDAKCE] ze dne 2. října 2015. Vzájemné vztahy mezi přímými účastníky stavby, tj. společností Brixton-stavatelství s.r.o. v postavení objednatele a účastníka řízení v postavení zhotovitele, byly upraveny objednávkou společnosti Brixton-stavatelství s.r.o. ze dne 16. května 2016. Předmětem objednávky bylo provedení výkopových a bouracích prací bagrem 8 t.

Vyjádření o existenci plynárenského zařízení v zájmovém území výstavby spolu s vymezením podmínek pro provádění stavební činnosti v ochranném pásmu plynárenského zařízení bylo společně s orientačním a detailním zákresem plynárenského zařízení do mapových podkladů vydáno pod sp. zn. [REDAKCE] dne 14. května 2015.

Dne 28. dubna 2016 došlo k vytyčení polohy plynárenského zařízení v terénu. Vytyčení polohy bylo provedeno v rozsahu středotlakého plynovodu Dn 100 od č. p. 245 k č. p. 170, od č. p. 170 k č. p. 123 a dále až po č. p. 101, a to včetně přípojek. Plynovod Dn 80 byl vytyčen od č. p. 212 k č. p. 244 a od č. p. 252 k č. p. 243. Vytyčení plynárenského zařízení bylo tedy provedeno i v místě poškození středotlakého ocelového plynovodu Dn 80.

V rámci řízení bylo zjištěno, že dne 16. května 2016 došlo u nemovitosti č. p. 62 v obci Rudice v souvislosti s prováděním prací na stavbě k poškození středotlakého ocelového plynovodu Dn 80.

Účastník řízení ve svém vyjádření doručeném Úřadu dne 9. prosince 2016 uvedl, že prováděl bourací práce na odkrytí vozovky v Rudicích bagrem. Aby bylo možné odstranit asfalt z vyznačené drážky (vyfrézované na vozovce), byla potřeba asfaltovou silnici narušit, což se provádí speciálním kladivem. Následně se rozbitý asfalt a zemina pod ním odstraňuje bagrem. Na vozovce byly dvě vrstvy asfaltu, proto účastník řízení postupoval opatrně, aby nezpůsobil škodu. V křižovatce, kde se měl výkop stočit doprava, měl překřížit vedení plynu. Účastník řízení kladivem narušil první vrstvu a pokračoval na druhou vrstvu, avšak když znovu spustil kladivo, došlo k porušení plynového vedení, které mělo být uloženo 1 m hluboko pod povrchem, zatímco v místě poškození bylo uloženo asi 40 cm pod druhou vrstvou asfaltu. Ve svém vyjádření účastník řízení uznal svoje zavinění.

Vzniklé poškození plynárenského zařízení bylo bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci, který zajistil následnou opravu. V důsledku poškození plynárenského zařízení došlo dle Protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení č. [REDAKCE] ze dne 16. května 2016 a dle Protokolu o úniku

plynu z poškozeného [REDAKCE] z téhož dne k doprovodnému úniku plynu do ovzduší v množství 809 m³. V důsledku poškození plynárenského zařízení došlo k přerušení dodávky plynu 149 konečným zákazníkům.

Veškeré náklady spojené s únikem plynu a opravou plynárenského zařízení účastník řízení uhradil bezzbytku.

Účastník řízení podal dne 17. ledna 2017 námitky do Protokolu o kontrole, v nichž uvádí, že kontrolní orgán nezohlednil jeho tvrzení, že vykonal nezbytné technické opatření, aby ke škodě na plynárenském zařízení nedošlo, tj. postupoval v souladu s platnými technickými normami a energetickým zákonem, když k výkopovým pracím užil špici dlouhou 49 cm, tedy kratší než 1 m. Kontrolní orgán dále nezohlednil tvrzení účastníka řízení, že provozovatel plynárenského zařízení toto provozoval v rozporu s platnými technickými normami a energetickým zákonem, v důsledku čehož škoda vznikla. Odpovědným za vznik škody je tedy provozovatel plynárenského zařízení. Účastník řízení se neztotožnil se závěrem protokolu o kontrole, neboť se přímo zdržel jednání, kterým by mohl poškodit plynárenskou soustavu a veškeré činnosti prováděl tak, aby nedošlo k poškození energetických zařízení, nemohl však předpokládat, že plynárenské zařízení bude v rozporu s § 68 odst. 2 energetického zákona umístěno v hloubce menší než 1 metr.

Námitky účastníka řízení posoudil kontrolní orgán jako nedůvodné a jako takové je zamítl.

Dle § 112 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky se na přestupky a dosavadní jiné správní delikty, s výjimkou disciplinárních deliktů, ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona hledí jako na přestupky podle tohoto zákona. Odpovědnost za přestupky a dosavadní jiné správní delikty, s výjimkou disciplinárních deliktů, se posoudí podle dosavadních zákonů, pokud k jednání zakládajícímu odpovědnost došlo přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona. Podle tohoto zákona se posoudí jen tehdy, jestliže to je pro pachatele příznivější.

Přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona účinného do 30. června 2017 se dopustí právnická nebo podnikající fyzická osoba tím, že poruší některý ze zákazů stanovených v ust. § 46 odst. 8, 9, 10 nebo ust. § 68 odst. 3 nebo 5 energetického zákona. V rámci příkazního řízení se správní orgán zabýval porušením zákazu poškození plynárenského zařízení při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo ně podle ust. § 68 odst. 3 energetického zákona.

V projednávaném případě je znakem skutkové podstaty přestupku dle ust. § 68 odst. 3 energetického zákona poškození plynárenského zařízení a trestat tak lze pouze pachatele, který přímo svou činností plynárenské zařízení poškodil. V daném případě není na základě zjištěných okolností pochyb o tom, že to byl právě účastník řízení, kdo prováděl zemní práce, při kterých došlo k poškození plynárenského zařízení.

V příkazním řízení bylo z podkladů ve spise zjištěno, že účastník řízení věděl, že se nachází v ochranném pásmu plynárenského zařízení, neboť měl k dispozici stanovisko k existenci sítí a bylo též provedeno vytyčení trasy plynárenského zařízení v terénu. Účastník řízení prováděl práce v ochranném pásmu plynárenského zařízení pomocí strojního mechanismu, v rozporu s podmínkami, za nichž byl souhlas s prováděním prací v ochranném pásmu udělen. Námitka účastníka řízení učiněná do Protokolu o kontrole, že podle ust. § 68 odst. 2 energetického zákona má být plynárenské zařízení uloženo v hloubce 1 m, je

nedůvodná, neboť uvedené ustanovení upravuje ochranné pásmo, které tvoří souvislý prostor vymezený svislými rovinami vedenými ve vodorovné vzdálenosti od půdorysu plynárenského zařízení, tedy neupravuje hloubku uložení. Ze závěrů kontroly i ze stanoviska účastníka řízení tak jednoznačně vyplývá, že účastník řízení prováděl zemní práce v ochranném pásmu, a to strojním způsobem.

Správní orgán k tomuto podotýká, že veškeré činnosti, a to jak v ochranném pásmu energetického zařízení, tak i mimo ně, musí být prováděny tak, aby nedošlo k poškození energetických zařízení. Subjekt, který chce vykonávat nějakou činnost jako např. zemní práce, zřízení stavby či umístění konstrukce apod., by si měl být i bez znalosti zákona vědom, že při své činnosti musí postupovat opatrně a obezřetně, aby při ní nedošlo k poškození některé z inženýrských sítí. K takovým činnostem lze bezpochyby podřadit bourací práce prováděné bagrem. Správní orgán poukazuje na skutečnost, že charakteristickým znakem přestupků právnických osob a podnikajících fyzických osob je to, že odpovědnost těchto osob je založena porušením právních povinností bez ohledu na zavinění. Jedná se o tzv. objektivní odpovědnost, kdy je věcí účastníka řízení, aby si při výkonu svých činností počínal tak, aby neporušil povinnosti dané energetickým zákonem a nepoškodil zákonem chráněné zájmy, v daném případě zájem na ochraně plynárenského zařízení a zájem na bezporuchové dodávce plynu konečným zákazníkům. To v praxi znamená, že v případě jakékoliv pracovní činnosti v ochranném pásmu plynárenského zařízení je nutno konat tuto pracovní činnost (s vynaložením veškerého úsilí) tak, aby nedošlo k ohrožení bezpečnosti a spolehlivosti jeho provozu či k jeho poškození.

Lze proto konstatovat, že účastník řízení svým jednáním porušil zákaz poškození plynárenského zařízení při provádění jakýchkoliv činností v ochranném pásmu či mimo ně podle ust. § 68 odst. 3 energetického zákona a byly tak naplněny formální znaky přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona.

V souvislosti s naplněním formální stránky přestupku se správní orgán musel zabývat rovněž naplněním tzv. materiální stránky přestupku (škodlivosti přestupku pro společnost) tak, jak vyplývá ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 8 As 17/2007-135, ze dne 31. května 2007). Správní orgán má za to, že jednání účastníka řízení naplnilo rovněž znaky materiální stránky přestupku, neboť v jeho jednání lze shledat společenskou nebezpečnost (škodlivost), spočívající v porušení zájmu společnosti na bezpečném a spolehlivém provozu plynárenské soustavy, neboť aktivním jednáním účastníka řízení došlo k poškození plynárenského zařízení s výše uvedenými následky.

Správní orgán se v rámci příkazního řízení dále zabýval otázkou možných liberačních důvodů, tedy důvodů zbavujících účastníka řízení odpovědnosti za spáchání přestupku ve smyslu ust. § 91d odst. 1 energetického zákona, ve znění účinném do 30. června 2017, a dospěl k závěru, že účastník řízení s ohledem na výše uvedené nevynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení povinností zabránil.

Lze tak uzavřít, že účastník řízení je odpovědný za spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona.

Na základě výše uvedeného proto správní orgán přistoupil k uložení správního trestu pokuty.

Za přešupek podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona lze uložit podle ust. § 91a odst. 7 téhož zákona pokutu až do výše 15 000 000 Kč. Při stanovení výše pokuty postupoval správní orgán v souladu s ust. § 91d odst. 2 energetického zákona, ve znění účinném do 30. června 2017.

Správní orgán při posuzování závažnosti přešupku vzal v úvahu, že v důsledku poškozování plynárenského zařízení došlo k úniku plynu v množství 809 m³ a k přerušení dodávky plynu 149 konečným zákazníkům, což svědčí o větším významu poškozování zařízení, tyto následky závažnost přešupku zvyšují.

Při stanovení výše pokuty je nutno dle ust. § 40 písm. c) zákona o odpovědnosti za přešupky zejména zohledňovat opakovanost porušování zákona účastníky řízení, ať už z pohledu neustálého porušování totožných ustanovení a právních předpisů, nebo celkové nedisciplinovanosti při nedodržování stanovených povinností. Správní orgán při ukládání pokuty jako výrazně polehčující okolnost zohlednil, že účastník řízení není evidován v rámci žádného jiného správního řízení za porušení ochranného pásma a porušil tak příslušné ustanovení právního předpisu ve věcné působnosti Úřadu poprvé.

Správní orgán k výši udělené pokuty uvádí, že se jedná o pokutu, která činí méně než 1 % z maximální zákonné výše pokuty. Účastníku řízení tak byla uložena pokuta u spodní hranice zákonného rozpětí pokuty. Stanovená výše pokuty je zcela přiměřená míře a významu chráněného společenského zájmu upraveného energetickým zákonem. Pokuta však byla zároveň stanovena v takové výši, aby byla způsobilá vyvolat citelný zásah do majetkové sféry účastníka řízení. Právě proto správní orgán uložil účastníku řízení pokutu ve výši uvedené ve výroku II. tohoto příkazu, neboť takto stanovenou pokutu považuje za odstrašující, a uložení správní trest tak může plnit jak represivní, tak preventivní funkci.

Poučení

Proti tomuto příkazu lze podle ust. § 150 odst. 3 správního řádu podat odpor ve lhůtě 8 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Lhůta pro podání odporu se počítá ode dne následujícího po doručení příkazu, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy byl nedoručený a uložení příkaz připraven k vyzvednutí.

- Otisk úředního razítka -

Mgr. Vlasta Chroustová, v. r.
oprávněná úřední osoba
odbor správních řízení